

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๒๔๔-๒๐๗๐-๗๓

เรื่อง	โครงการชั่งหัวมัน ตามพระราชดำริ
เรียบเรียง	นายสุริยา ช้องเสนาะ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ สำนักวิชาการ
ออกอากาศ	มีนาคม ๒๕๖๐

พระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อครั้งที่ทรงพระราชทานโครงการชั่งหัวมัน ตามพระราชดำริ ให้แบบอย่างของความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากความสามัคคีและความร่วมมือกัน ในวันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒ ความว่า “คนที่ไปดูได้เห็นว่า เริ่มต้นด้วยไม่มีอะไรเลย แต่ว่าต่อมาภายในวันเดียว ทุกคนที่อยู่ในท้องที่นั้น ก็เข้าใจว่าต้องช่วยกัน และยิ่งในสมัยนี้ ในระยะนี้ เราต้องร่วมมือกันทำ เพราะว่าถ้าไม่มีการร่วมมือกัน ก็ไม่ก้าวหน้า ไม่มีความก้าวหน้า ฉะนั้นการที่ท่านได้ทำแล้วมีความก้าวหน้านี้เป็นสิ่งที่ดีมาก หลักการก็อยู่ที่ทุกคนต้องช่วยกันเสียสละ เพื่อให้กิจการในท้องที่ก้าวหน้าไปด้วยดี ก้าวหน้าได้อย่างไร ก็ด้วยการช่วยเหลือกัน แต่ก่อนนั้นเคยเห็นว่าการที่มีกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งทำแล้วก็ทำให้ก้าวหน้าแต่อันนี้มันไม่ใช่กลุ่มหนึ่ง มันทั้งหมดรวมกันทำและมีความก้าวหน้าแน่นอน อันนี้ก็เป็นที่มหัศจรรย์และเป็นสิ่งที่ทำให้มีความหวัง มีความหวังว่าประเทศชาติจะก้าวหน้า ประเทศไทยจะมีความสำเร็จ”

โครงการชั่งหัวมัน ตามพระราชดำริ เป็นอีกหนึ่งโครงการที่ทรงมีพระราชดำริให้ตั้งขึ้น เพื่อเป็นตัวอย่างในการพัฒนาส่งเสริมอาชีพเกษตรกรกรมให้ประสบความสำเร็จและสามารถเลี้ยงดูตนเองได้อย่างยั่งยืน มีพื้นที่ทั้งหมด ๒๕๐ ไร่ ตั้งอยู่ในอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยเริ่มดำเนินการโครงการตั้งแต่วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นมา

พื้นที่โครงการชั่งหัวมัน ตามพระราชดำริ เดิมเป็นดินลูกรัง เสื่อมโทรมแห้งแล้ง และเป็นพื้นที่ปลูกไม้ยูคาลิปตัส พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อซื้อที่ดินในแถบนี้จากชาวบ้าน จากนั้นโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กองงานส่วนพระองค์ สำนักพระราชวังเข้าพัฒนาพื้นที่เพื่อจัดทำเป็นโครงการทดลองด้านเกษตรเพื่อรวบรวมพันธุ์พืชเศรษฐกิจในพื้นที่อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และพื้นที่ใกล้เคียงมาปลูกไว้

สำหรับชื่อโครงการตามพระราชดำริว่า “ชั่งหัวมัน” นั้น มีที่มาจากครั้งที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ประทับอยู่ที่วังไกลกังวล ทรงมีพระราชประสงค์ให้นำมันเทศที่มีชาวบ้านนำมาถวายวางไว้บนตาชั่งแบบโบราณบนโต๊ะทรงงาน แล้วพระองค์เสด็จพระราชดำเนินกลับกรุงเทพฯ เวลากลางวันเลยไป และเมื่อเสด็จกลับไปยังพระราชวังไกลกังวลอีกครั้ง พบว่า มันเทศที่วางบนตาชั่งนั้น ได้แตกใบออกมาแล้วเลยตรัสว่า “มัน” อยู่ที่ไหนก็ขึ้น ดังนั้น จึงมีพระราชดำริให้จัดหาที่ดินเพื่อทำโครงการด้านการเกษตร

เมื่อจัดหาที่ดินได้แล้ว ทรงพระราชทานพันธุ์มันเทศให้นำมาปลูกยังที่ดินแปลงนี้ และพระราชทานชื่อโครงการว่า โครงการชั่งหัวมัน ตามพระราชดำริ

โครงการชั่งหัวมัน ตามพระราชดำริ เป็นการบริหารทรัพยากรแบบบูรณาการ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่าที่สุด ขณะเดียวกันก็พยายามเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส และพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรให้กับประชาชนโดยทั่วไปได้เข้าชม มีการปลูกพืชสวนครัว ได้แก่ มะเขือเทศราชินี มะเขือเปราะ พริกพันธุ์ชูเปอร์ฮอต กะเพรา กระเจี๊ยบเขียว โหระพา มะนาวแป้น ผักชี ผักหวานบ้าน วอเตอร์เครส ผลไม้ ได้แก่ สับปะรดปัตตาเวีย นางแล เพชรบุรี แก้วมังกร มะละกอแขกดำ มะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวแกง ชมพูเพชรสายรุ้ง กล้วยน้ำว่า กล้วยหักมุก พืชเศรษฐกิจ ได้แก่ อ้อยโรงงาน มันเทศญี่ปุ่น มันเทศออสเตรเลีย มันต่อเผือกจากคลองวาฬ มันปิ้ง หน่อไม้ฝรั่ง ข้าวเหนียวพันธุ์ชีวแม่จัน ข้าวเจ้าพันธุ์ข้าวหอม ข้าวเจ้าพันธุ์สีขอ ข้าวเจ้าพันธุ์ข้าวขาว ยางนา ยางพารา ไวน์พื้นที่ โดยทั้งหมดนี้ จะเน้นการไม่ใช้สารเคมี หรือหากต้องใช้ก็ใช้ในปริมาณที่น้อยที่สุด

นอกจากนี้ ได้สร้างกังหันลมผลิตไฟฟ้า จำนวน ๒๐ ชุด ขนาดกำลังผลิตรวม ๕๐ กิโลวัตต์ ไว้ในโครงการเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า โดยมีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเข้ามารับซื้อ และได้รับพระราชทานวันมจากโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา มาเลี้ยงไว้ที่นี่ โดยใช้พื้นที่ได้กังหันลมเป็นพื้นที่ปลูกหญ้าสำหรับเลี้ยงวัว ด้านหน้ามีร้านโกลเด้นท์เพลส ซึ่งเป็นร้านขายสินค้าทางการเกษตรแบบปลอดสารพิษรวมถึงผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของโครงการ โดยภายในโครงการแห่งนี้จะมีชาวบ้านมาสมัครเป็นลูกจ้างคอยดูแลพืชพรรณ ฟาร์มปศุสัตว์ และช่วยกันดำเนินงานต่าง ๆ ภายในโครงการ ซึ่งถือเป็นการสร้างอาชีพให้ชาวบ้านในพื้นที่นี้อีกด้วย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระมหากรุณาต่อปวงชนชาวไทยอย่างยิ่ง พระราชกรณียกิจของพระองค์ล้วนสะท้อนภาพให้เห็นอย่างเด่นชัดถึงการทรงงานหนักเพื่อประชาชนของพระองค์ ทรงพระราชประสงค์ที่จะส่งเสริมและพัฒนาให้ประชาชนคนไทยสามารถช่วยเหลือและพึ่งพาตนเองได้ โครงการชั่งหัวมัน เป็นโครงการหนึ่ง จากจำนวนทั้งหมดกว่า ๔,๐๐๐ โครงการตามพระราชดำริ ที่เป็นตัวอย่างในการพัฒนาพื้นที่ จากพื้นที่อันมีสภาพแห้งแล้ง และเสื่อมโทรมให้กลายเป็นพื้นที่สีเขียว สามารถเพาะปลูกพืชพันธุ์ต่าง ๆ รวมทั้งการปศุสัตว์ได้อย่างสมบูรณ์

นับเป็นพระมหากรุณาอันหาที่สุดมิได้ ที่พสกนิกรชาวไทยจะได้มีแหล่งเรียนรู้ทางด้านการเกษตรกรรม ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาที่สำคัญซึ่งประชาชนจะได้ศึกษาทำความเข้าใจและนำแนวทางดังกล่าวไปดัดแปลงปรับใช้ให้เหมาะสมกับตนเองแล้ว ก็จะสามารถพึ่งพาตนเองและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้

บรรณานุกรม

โครงการชั่งหัวมัน ตามพระราชดำริของในหลวง. (พฤศจิกายน ๒๕๕๖). สืบค้น ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๐

จาก http://www.temcathai.com/download/magazine/volume_20_issue_3/11.pdf

โครงการชั่งหัวมัน ตามพระราชดำริ. (๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๙). สืบค้น ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๐

จาก <https://www.youtube.com/watch?v=N5bEFlezp5s>

โครงการชั่งหัวมัน บ้านไร่ของในหลวง. (๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๙). สืบค้น ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๐

จาก https://www.khaosod.co.th/around-thailand/news_63864

จากหัวมันเทศมาเป็นโครงการ “ชั่งหัวมัน” น้ำพระทัยจากพ่อหลวงสู่ปวงชน. (๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙).

สืบค้น ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๐

จาก <http://www.manager.co.th/Food/ViewNews.aspx?NewsID=9570000140299>

บ้านไร่ของในหลวง น้ำพระทัยสู่เกษตรกร. (๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๙). สืบค้น ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๐

จาก <http://www.thaihealth.or.th/Content/33699>